

Sygn. akt VIII U 2943/16

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 29 grudnia 2017 roku

Sąd Okręgowy w Lublinie VIII Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący:	SSO Jacek Chaciński
Protokolant:	starszy sekretarz sądowy Małgorzata Sobczuk

po rozpoznaniu w dniu 18 grudnia 2017 roku w Lublinie

sprawy S. K.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w B.

o prawo do renty z tytułu niezdolności do pracy

na skutek odwołania S. K.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w B.

z dnia 24 maja 2016 roku nr (...)

oddala odwołanie

Sygn. akt VIII U 2943/16

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 24 maja 2016 roku Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w B. odmówił S. K. prawa do renty z tytułu niezdolności do pracy, gdyż orzeczona przez Komisję Lekarską częściowa niezdolność do pracy powstała po upływie 18 miesięcy od ustania okresów składkowych i nieskładkowych (decyzja – k. 68 akt ZUS).

W dniu 16 czerwca 2016 roku S. K. wniósł odwołanie od powyższej decyzji, domagając się jej zmiany i ustalenia prawa do renty z tytułu niezdolności do pracy. Zarzucił:

1) naruszenie art. 12 ust. 1-3, art. 13-14 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych polegające na ich błędnym zastosowaniu i przyjęciu, że niezdolność do pracy powstała po dniu 13 grudnia 2014 roku, to jest w dniu 15 października 2015 roku, podczas gdy niezdolność do pracy powstała u niego przed dniem 13 grudnia 2014 roku gdyż czuł się źle znacznie przed okresem hospitalizacji i nie był zdolny do pracy;

2) naruszenie art. 57 ust. 1 pkt 3 i ust. 2 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, polegające na błędnym przyjęciu, że skarżący nie spełnia warunku z tego przepisu;

3) naruszenie przepisów postępowania, tj. art. 7 i 77 Kodeksu postępowania administracyjnego w związku z art. 124 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 roku o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, poprzez nie wyjaśnienie wszystkich okoliczności sprawy, albowiem skarżący nie stał się niezdolny do pracy dopiero w momencie przyjęcia do szpitala jak błędnie ustaliła Komisja Lekarska ZUS. Choroba serca istniała wcześniej, ale komisja lekarska nie wyjaśniła, od kiedy taka niezdolność powstała biorąc pod uwagę naturę i etiologię tej choroby serca, a skarżący od wielu miesięcy przed hospitalizacją nie czuł się na tyle dobrze żeby podjąć pracę.

W uzasadnieniu wskazał, że decyzja organu rentowego jest błędna, gdyż opiera się na błędnym orzeczeniu Komisji Lekarskiej wedle, której jest on jedynie częściowo niezdolny do pracy i że niezdolność ta powstała po 13 grudnia 2014 roku. W jego ocenie jest on całkowicie niezdolny do pracy a niezdolność powstała na wiele miesięcy przed grudniem 2014 roku (odwołanie – k. 2-3 a.s.).

W odpowiedzi na odwołanie Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w B. wniósł o jego oddalenie, podtrzymując argumentację zaprezentowaną w uzasadnieniu zaskarżonej decyzji (k. 4 a.s.).

Sąd Okręgowy ustalił i zwarzył, co następuje:

Wnioskodawca S. K. urodził się w dniu (...) (okoliczność bezsporna). Ukończył (...) dla Pracujących przy Przedsiębiorstwie Państwowej (...) w C., z zawodu jest mechanikiem-kierowcą Ma wykształcenie zawodowe, z zawodu jest kucharzem-garmażerem (świadczenie pracy – 47 akt ZUS, wniosek o emeryturę – k. 1 akt ZUS). W latach 1976-2012 był zatrudniony na stanowiskach: ucznia, mechanika naprawa pojazdów samochodowych, kierowcy samochodu marki (...), pracownika magazynowego, monter, mechanika maszyn i urządzeń, dozorca, operatora wózka spalinowego, magazyniera, pracownika fizycznego, robotnika drogowego i kierowcy-mechanika (świadczenia pracy – k. 14, 15-16, 17, 18, 19-20, 21-22, 23, 24, 25, 26, 27-28 i 47 akt ZUS). Ostatni okres zatrudnienia upłynął z dniem 31 maja 2012 roku (świadczenie (...)) – k. 27-28 akt ZUS). Następnie wnioskodawca został zarejestrowany jako osoba bezrobotna i w okresie od dnia 14 czerwca 2012 roku do dnia 13 czerwca 2013 roku był uprawniony do zasiłku dla bezrobotnych (zaświadczenie – k. 31 akt ZUS).

W dniu 7 stycznia 2016 roku S. K. złożył wniosek o rentę z tytułu niezdolności do pracy (k. 1-4 akt ZUS). Organ rentowy ustalił, że wnioskodawca legitymuje się stażem pracy w wymiarze 30 lat, 10 miesięcy i 29 dni (karta przebiegu zatrudnienia – k. 67 akt ZUS).

Lekarz Orzecznik w dniu 17 lutego 2016 roku rozpoznał u niego(...) uznał go za częściowo niezdolnego do pracy do dnia 28 lutego 2017 roku, nie ustalając daty powstania niezdolności do pracy (orzeczenie – k. 43 akt ZUS, rozpoznanie – k. 21v. dokumentacji medycznej).

Od powyższego skarżący zgłosił sprzeciw (k. 61 akt ZUS). Komisja Lekarska Zakładu Ubezpieczeń Społecznych, ponownie badając wnioskodawcę w dniu 13 maja 2016 roku, dodatkowo rozpoznała (...) i uznała, że wnioskodawca jest częściowo niezdolny do pracy do dnia 28 lutego 2017 roku oraz że niezdolność do pracy powstała w dniu 15 października 2015 roku (rozpoznanie - k. 25v. dokumentacji medycznej, orzeczenie - k. 64 akt ZUS).

Powołując się na powyżej wskazane orzeczenie Komisji Lekarskiej organ rentowy wydał zaskarżoną w niniejszym postępowaniu decyzję (k. 68 akt ZUS).

Sąd Okręgowy ustalił, że wnioskodawca jest osobą częściowo niezdolną do pracy z uwagi na (...)

W opinii z dnia 1 września 2016 roku biegli sądowi lekarze specjaliści chorób płuc, reumatolog oraz kardiolog rozpoznali u S. K.: stan po (...) (...),(...)W uzasadnieniu biegły sądowy lekarz kardiolog wskazał, że w dniu 15 października 2015 roku został hospitalizowany w Oddziale Pulmonologii Szpitala w C., gdzie rozpoznano(...)W wykonanym wówczas badaniu echokardiograficznym stwierdzono istotne (...) Po konsultacji kardiologicznej przeniesiono go do Oddziału Kardiologicznego, gdzie pogłębiono diagnostykę, kontynuowano leczenie i ustalono rozpoznanie (...)W trakcie kolejnej hospitalizacji w Klinice (...) w L. w listopadzie 2015 roku w badaniu(...)

Od października 2015 roku wnioskodawca otrzymywał leczenie (...)W kwietniu 2016 roku został ponownie hospitalizowany w Klinice (...) w L. ze względu na dolegliwości (...) Z. wystąpiła pomimo stosowania leków (...) Dokonano modyfikacji stosowanego leczenia. Badanie echokardiograficzne wykazało poprawę (...)W ocenie biegłego kardiologa obraz kliniczny odpowiada (...)Uwzględniając całość danych oraz patofizjologię wymienionych procesów chorobowych biegły kardiolog stwierdził, że w jego opinii za datę początkową niezdolności do pracy należy przyjąć datę hospitalizacji w Oddziale Pulmonologicznym szpitala w C. to jest dzień 15 października 2015 roku. Jakkolwiek nie przeprowadzał badania wnioskodawcy przed dniem 13 grudnia 2014 roku, ani też w tej dacie to jednak z prawdopodobieństwem granicznym z pewnością biegły uznał, że niezdolność do pracy z nie powstała przed dniem 13 grudnia 2014 roku, ani też w tym dniu. Biegły dodał, że wnioskodawca nadal (...) zatem nie jest on niezdolny do pracy z przyczyn pulmonologicznych. Biegły sądowy lekarz reumatolog nie rozpoznał u wnioskodawcy żadnych chorób z zakresu swojej specjalności (opinia – k. 22-25 a.s.).

Z opinii biegłych sądowych lekarzy specjalistów diabetologa i endokrynologa wynika natomiast, że stan zdrowia wywołany schorzeniami z zakresu ich specjalności nie daje podstaw do ustalenia niezdolności do pracy u wnioskodawcy. W opinii z dnia 12 grudnia 2016 roku biegły diabetolog stwierdził u wnioskodawcy: (...) Wskazał, że S. K. wymaga systematycznego leczenia, edukacji diabetologicznej i redukcji wagi ciała. Nie występują u niego (...)Wobec tego (...) nie spowodowała takiego pogorszenia funkcji organizmu i takiego nasilenia późnych powikłań, które uzasadniałyby uznanie skarżącego za niezdolnego do pracy z przyczyn diabetologicznych (opinia – k. 49 a.s.). W opinii z dnia 27 lutego 2017 roku biegły sądowy endokrynolog rozpoznał u wnioskodawcy (...)Wskazał, że wnioskodawca nigdy nie był leczony w Poradni Endokrynologicznej oraz że wnioskodawca z uwagi na (...)nie jest niezdolny do pracy (opinia – k. 65 a.s.).

Nadto Sąd ustalił, że wnioskodawca w dziesięcioleciu liczonym na datę powstania niezdolności do pracy (15 października 2005 roku – 15 października 2015 roku) legitymuje się, co najmniej 5-letnim okresem składkowym i nieskładkowym (okresy składkowe: 5 lat, 4 miesiące i 4 dni). Podobnie w dziesięcioleciu liczonym na datę złożenia wniosku o świadczenie (7 stycznia 2006 roku – 7 stycznia 2016 roku), wnioskodawca wykazał 5 lat, miesiąc i 25 dni okresów składkowych (vide karta przebiegu zatrudnienia – k. 67 akt ZUS).

Powyższy stan faktyczny został ustalony w oparciu o powołane dowody z dokumentów zawartych w aktach sprawy i aktach ubezpieczeniowych, które obdarzono wiarą w całości. Przedłożone dokumenty nie były kwestionowane przez żadną ze stron.

W powołanych opiniach biegli sądowi lekarze specjaliści z zakresu schorzeń właściwych dla wnioskodawcy jednoznacznie stwierdzili, że jest on częściowo niezdolny do pracy z przyczyn kardiologicznych do dnia 28 lutego 2017 roku, oraz że niezdolność tego stopnia i z tych przyczyn powstała w dniu 15 października 2015 roku. Nadto ustalili, że z uwagi na (...) wnioskodawca nie jest niezdolny do pracy.

Specyfika oceny dowodu z opinii biegłych wyraża się w tym, że sfera merytoryczna opinii kontrolowana jest przez Sąd, który nie posiada wiadomości specjalnych, w istocie tylko w zakresie zgodności z zasadami logicznego myślenia, doświadczenia życiowego i wiedzy powszechnej. Odwołanie się przez Sąd do tych kryteriów oceny stanowi więc wystarczające i należyte uzasadnienie przyczyn uznania opinii biegłych za przekonujące (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 7 kwietnia 2005 roku, II CK 572/04, LEX nr 151656). Wnioski środka dowodowego w postaci opinii biegłego mają być jasne, kategoryczne i przekonujące dla Sądu, jako bezstronnego arbitra w sprawie, dlatego gdy opinia biegłego czyni zadość tym wymogom, co pozwala uznać znaczące dla istoty sprawy okoliczności za wyjaśnione, to nie zachodzi potrzeba dopuszczania dowodu z dalszej opinii biegłych (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 21 listopada 1974 roku, II CR 638/74, OSP z 1975 roku, Nr 5, poz. 108).

W ocenie Sądu sporządzone w sprawie opinie spełniają wymienione kryteria. Granicę obowiązku prowadzenia przez Sąd postępowania dowodowego wyznacza, podlegająca kontroli instancyjnej, ocena czy dostatecznie wyjaśniono sporne okoliczności sprawy, okoliczność zaś, że opinia biegłych nie ma treści odpowiadającej stronie, zwłaszcza, gdy w sprawie wypowiedało się kilku kompetentnych pod względem fachowości biegłych, nie stanowi dostatecznego

uzasadnienia dla przeprowadzenia dowodu z kolejnych opinii. Potrzeba powołania innego biegłego powinna wynikać z okoliczności sprawy, a nie z samego niezadowolenia strony (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 3 września 2008 roku, I UK 91/08, LEX nr 785520).

Skoro sporządzone w sprawie opinie były kompletne, jasne i należyście uzasadnione, a tym samym przedstawiały wystarczające wiadomości specjalne, niezbędne do merytorycznego rozstrzygnięcia zarzutów zawartych w odwołaniu (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 10 września 1999 roku, II UKN 96/99, OSNP z 2000 roku Nr 23, poz. 869), to Sąd Okręgowy nie prowadził dalszego postępowania dowodowego.

Jak zaznaczono opinie biegłych są kompletne i należyście uzasadnione. Żaden z biegłych nie stwierdził istnienia u skarżącego częściowej niezdolności do pracy z uwagi na schorzenia diabetologiczne, pulmonologiczne, endokrynologiczne oraz reumatologiczne, natomiast biegły sądowy lekarz kardiolog wskazał, że jest niezdolny do pracy częściowo z uwagi na schorzenia kardiologiczne, nadto wskazał kiedy powstała niezdolność do pracy i do kiedy będzie istniała. Istotne dla rozstrzygnięcia sprawy okoliczności zostały, zatem należyście wyjaśnione.

Wnioskodawca nie zgłosił do sporządzonych opinii merytorycznych zastrzeżeń ani wniosków dowodowych, ograniczając się do stwierdzenia, że z uwagi na schorzenia kardiologiczne nie jest zdolny do podjęcia pracy. Przedłożył wprawdzie dodatkową dokumentację medyczną (k. 44 i 83 a.s.), jednakże w ocenie Sądu nie stanowiła ona podstawy do prowadzenia dalszego postępowania. Analiza przedłożonych dokumentów medycznych wskazuje, że są to zaświadczenia i karty informacyjne wystawione w latach 2015-2017. Faktem, jest, że część z nich nie była znana biegłym sądowym, albowiem dokumenty te dotyczyły bieżącego leczenia wnioskodawcy w 2017 roku. Istotnym jednak jest, to że w niniejszej sprawie biegli ustalili istnienie niezdolności do pracy wnioskodawcy, a zatem kluczową kwestią dla rozstrzygnięcia sprawy stało się ustalenie daty powstania niezdolności do pracy. W złożonej w toku postępowania dokumentacji brak jest jednak dowodów leczenia wskazujących na prowadzenie leczenia w okresie poprzedzającym dzień 15 października 2015 roku, wskazany przez biegłych, jako dzień powstania niezdolności do pracy, a biegli z prawdopodobieństwem graniczącym z pewnością ustalili, że częściowa niezdolność do pracy wnioskodawcy nie powstała do dnia 13 grudnia 2014 roku, to jest w ciągu 18 miesięcy od daty ustania ostatniego okresu ubezpieczenia.

Dalsze dopuszczanie kolejnych opinii byłoby uzasadnione tylko wówczas, kiedy sporządzone opinie byłyby sprzeczne lub niewłaściwie uzasadnione. Sąd Okręgowy podziela, bowiem w pełni stanowisko Sądu Najwyższego wyrażone w wyroku z dnia 27 lipca 2010 roku (II CSK 119/10, LEX nr 603161) oraz postanowieniu z dnia 19 sierpnia 2009 roku (III CSK 7/09, LEX nr 533130) zgodnie, z którym Sąd ma obowiązek dopuszczenia dowodu z dalszych biegłych lub opinii instytutu, gdy zachodzi taka potrzeba, a więc wtedy, gdy przeprowadzona już opinie zawierają istotne luki, są niekompletne, bo nie odpowiadają na postawione tezy dowodowe, niejasne, czyli nienależyście uzasadnione lub nieweryfikowalne, to jest, gdy przedstawiona ekspertyza nie pozwala organowi orzekającemu zweryfikować zawartego w niej rozumowania, co do trafności wniosków końcowych.

Odwołanie nie jest zasadne.

Zgodnie z art. 57 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 roku o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (tekst jednolity: Dz. U z 2017 roku, poz. 1383, ze zmianami), w brzmieniu sprzed zmiany dokonanej ustawą z dnia 29 września 2017 roku o zmianie ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych oraz ustawy o ubezpieczeniu społecznym z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych (Dz.U. z 2017 roku, poz. 2120), renta z tytułu niezdolności do pracy przysługuje ubezpieczonemu, który spełnił łącznie następujące warunki:

- a) jest niezdolny do pracy;
- b) ma wymagany okres składkowy i nieskładkowy;
- c) niezdolność do pracy powstała w okresach, o których mowa w art. 6 i 7 ustawy albo nie później niż w ciągu 18 miesięcy od ustania tych okresów.

Przepisu art. 57 ust. 1 pkt 3 nie stosuje się do ubezpieczonego, który udowodnił okres składkowy i nieskładkowy wynoszący co najmniej 20 lat dla kobiety lub 25 lat dla mężczyzny oraz jest całkowicie niezdolny do pracy.

Warunek posiadania wymaganego okresu składkowego i nieskładkowego, w myśl art. 57 ust. 1 pkt 2, uważa się za spełniony, gdy ubezpieczony osiągnął okres składkowy i nieskładkowy wynoszący łącznie, co najmniej 5 lat - jeżeli niezdolność do pracy powstała w wieku powyżej 30 lat (art. 58 ust. 1 pkt 5 ustawy). Okres, 5 lat powinien przypadać w ciągu ostatniego dziesięciolecia przed zgłoszeniem wniosku o rentę lub przed dniem powstania niezdolności do pracy; do tego dziesięcioletniego okresu nie wlicza się okresów pobierania renty z tytułu niezdolności do pracy, renty szkoleniowej lub renty rodzinnej (vide art. 58 ust 2 ustawy).

Wnioskodawca zarówno w dziesięcioleciu liczonym na datę powstania niezdolności do pracy (15 października 2005 roku – 15 października 2015 roku), jak i w dziesięcioleciu liczonym na datę złożenia wniosku o świadczenie (7 stycznia 2006 roku – 7 stycznia 2016 roku), osiągnął okres składkowy i nieskładkowy wynoszący łącznie, co najmniej 5 lat.

Zgodnie z art. 12 ust. 1 ustawy niezdolną do pracy jest osoba, która całkowicie lub częściowo utraciła zdolność do pracy zarobkowej z powodu naruszenia sprawności organizmu i nie rokuje odzyskania zdolności do pracy po przekwalifikowaniu. Całkowicie niezdolną do pracy jest osoba, która utraciła zdolność do wykonywania jakiejkolwiek pracy, a częściowo niezdolną do pracy osoba, która w znacznym stopniu utraciła zdolność do pracy zgodnej z poziomem posiadanych kwalifikacji (art. 12 ust. 2 i 3 ustawy).

Warunek istnienia niezdolności do pracy również został spełniony. W toku postępowania, w oparciu o opinie biegłych, stwierdzono istnienie takiego stopnia naruszenia sprawności organizmu wnioskodawcy, który powoduje częściową niezdolność do pracy do dnia 28 lutego 2017 roku.

Nie został jednak spełniony trzeci warunek ustalenia prawa do renty. Ponieważ ostatni okres ubezpieczenia wnioskodawcy upłynął z dniem 13 czerwca 2013 roku, jego niezdolność do pracy musiała powstać najpóźniej do dnia 13 grudnia 2014 roku. Z opinii biegłych wynika jednoznacznie, że jego częściowa niezdolność do pracy powstała w dniu 15 października 2015 roku.

W przypadku wnioskodawcy nie jest możliwe zastosowanie wyjątku, o którym mowa w treści art. 57 ust. 2 ustawy. Wprawdzie udowodnił okres składkowy i nieskładkowy wynoszący, co najmniej 25 lat, jednakże nie jest całkowicie niezdolny do pracy.

Z tego też względu zaskarżona w niniejszym postępowaniu decyzja jest prawidłowa, a odwołanie S. K. podlega oddaleniu.

Finalnie odnosząc się do zarzutów naruszenia przepisów postępowania administracyjnego wskazać należy, że na etapie postępowania sądowego nie stosuje się przepisów Kodeksu postępowania administracyjnego, bo postępowanie to toczy się na zasadach określonych w Kodeksie postępowania cywilnego. Ponadto nie można uznać, iż zaskarżona decyzja została wydana z rażącym naruszeniem prawa. W orzecznictwie ukształtował się pogląd, w myśl którego Sąd ubezpieczeń społecznych może i powinien dostrzegać jedynie takie wady formalne decyzji administracyjnej, które decyzję tę dyskwalifikują w stopniu odbierającym jej cechy aktu administracyjnego (por. uchwały Sądu Najwyższego z dnia 21 listopada 1980 roku, III CZP 43/80, OSNCP z 1981 roku, Nr 8, poz. 142, z dnia 27 listopada 1984 roku, III CZP 70/84, OSNCP z 1985 roku, Nr 8, poz. 108 oraz z dnia 21 września 1984 roku, III CZP 53/84, OSNCP z 1985 roku, Nr 5-6, poz. 65). Samo zatem ewentualne naruszenie przepisów Kodeksu postępowania administracyjnego nie stanowi przesłanki wzruszenia decyzji przez Sąd pracy i ubezpieczeń społecznych, więc także w tym aspekcie przepisy Kodeksu postępowania administracyjnego nie są przez ten Sąd stosowane.

Mając powyższe na uwadze oraz na podstawie art. 477¹⁴ § 1 k.p.c. Sąd Okręgowy orzekł, jak w sentencji.